

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/15/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118202886
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8118202886.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Fiľakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, proti žalovanej: T. A. - M., nar. XX.XX.XXXX, bývajúcej v L. č. XX, právne zastúpenej WEBBER LEGAL, s.r.o., so sídlom v Prešove, na Duchnovičovom námestí č. 1, o zaplatenie sumy 11.019,56 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 01.12.2020 č.k. 13Csp 51/2018-101 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prešov zo dňa 23.02.2022 č.k. 13Csp 51/2018-172, takto

rozhodol:

Mení rozsudok v spojení s opravným uznesením vo výroku o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi sumu 4.772,52 eur s príslušným úrokom z omeškania tak, že v tejto časti žalobu zamietá.

Žalovanej sa voči žalobcovi priznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením (ďalej len „napadnutý rozsudok“) v dôsledku späťvzatia žaloby konanie v časti o zaplatenie sumy 4.690 eur s príslušným úrokom z omeškania zastavil. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 4.772,52 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 76 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že dňa 20.08.2014 uzatvoril právny predchodca žalobcu ako veriteľ so žalovanou ako klientom písomnú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad, žaloby i čiastočného späťvzatia vyplýva, že žalovaná na úhradu tejto zmluvy zaplatila postupne v rôznych dňoch pred podaním žaloby sumu 4.337,48 eur a po podaní žaloby sumu 4.890 eur. Celkovo tak bolo uhradených 9.227,48 eur.

3. V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere zákon pre vznik práva na úroky a poplatky v zmysle ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy okrem písomnej formy zmluvy vyžaduje aj jej ďalšie obligatórne náležitosti, inak sa poskytnutý spotrebiteľský úver podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy považuje za bezúročný a bez poplatkov. Predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podmienky, ktoré upravujú spôsob uplatňovania úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a ani dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. f) a písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy) v dôsledku čoho sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

4. Keďže žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 14.000 eur, z ktorých bola uhradená časť vo výške 4.337,48 eur pred podaním žaloby a suma 4.890 eur po podaní žaloby, prvoinštančný súd zaviazal žalovanú na vrátenie zostávajúcej časti poskytnutých peňažných prostriedkov spolu s úrokom z omeškania. Keďže veriteľ vyzval žalovanú na vrátenie peňažných prostriedkov a táto je v omeškaní s ich vrátením, žalobcovi bol priznaný i úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy po zosplatnení v súlade s ustanoveniami § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s ust. § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.

5. Čo sa týka námietky premlčania vznesenej žalovanou vo vzťahu k požadovanému plneniu a žalobe ako celku, táto sa nepovažovala za dôvodnú.

6. Predmetom konania je úhrada zostatku dlhu, ktorý sa mal pôvodne plniť v splátkach, z ktorých časť mala byť pôvodne splatná v čase viac ako tri roky pred podaním žaloby a časť v čase menej ako tri roky pred podaním žaloby. Podľa ust. § 103 veta prvá Občianskeho zákonníka pritom platí, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Od splatnosti jednotlivých splátok teda začala plynúť premlčacia doba na ich vymáhanie a veriteľ mal možnosť ohľadom nich, ak neboli splnené, podať žalobu na súd. Aj z logiky premlčania práva by teda malo byť zrejmé, že začiatok plynutia premlčacej doby pre uplatnenie každého práva alebo jeho časti možno počítať najskôr odo dňa, keď bolo možné toto právo alebo jeho časť uplatniť na súde prvýkrát a že už raz začatá premlčacia doba na uplatnenie nejakého nároku alebo jeho časti mu môže plynúť len do budúcnosti a nie späť.

7. Oprávnenie veriteľa žiadať pre nesplnenie niektorej splátky o zaplatenie celej pohľadávky je upravené v ust. § 565 Občianskeho zákonníka, no v prípade spotrebiteľských zmlúv je modifikované v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré je vo vzťahu k nemu *lex specialis*.

8. Ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka sa vzťahuje len na prípady zosplatnenia zostatku dlhu výlučne podľa § 565 Občianskeho zákonníka, na ktorý toto ustanovenie výslovne odkazuje a pri ktorom jedine sa môže bez ďalšieho, aj bez predchádzajúceho upozornenia dlžníka a potreby osobitnej žiadosti veriteľa, stať zročným celý dlh. Uvedené vyplýva aj zo špecifiká, že podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka veriteľ môže toto právo použiť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Toto ustanovenie sa teda nevzťahuje na prípady osobitného postupu podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pri ktorom veriteľ v zmysle tejto úpravy môže toto právo uplatniť až po určitom dlhšom čase omeškania, ak nie je omeškaná splátka stále uhradená nezávisle od splatnosti ďalšej splátky.

9. Správnosť tohto výkladu vyplýva aj z toho, že v prípade opačného výkladu, teda ak by sa malo vychádzať z toho, že ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka sa vzťahuje aj na tzv. zosplatnenie podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a že premlčacia doba pre celú pohľadávku v takomto prípade plynie už odo dňa zročnosti tej splátky, pre ktorú veriteľ svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky uplatnil, muselo by sa dôjsť k absurdnému záveru, že premlčacia doba plynie späť už od času, kedy veriteľ svoje právo ešte nepoužil a ani použiť nemohol. Znamenalo by to navyše aj faktické skrátenie zákonom ustanovenej premlčacej doby troch rokov na uplatnenie práva na súde o najmenej tri mesiace a 15 dní. Logicky a správny výklad je teda taký, že premlčacia doba jednotlivých splátok plynie odo dňa ich zročnosti a v prípade tzv. zosplatnenia podľa ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka začne plynúť odo dňa zosplatnenia, teda odo dňa, kedy veriteľ mohol svoje práva, či už na jednotlivé splátky alebo zosplatnený zvyšok vykonať po prvý raz.

10. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p.

11. Proti tomuto rozsudku, a to konkrétne proti výroku, ktorým bolo žalobe čiastočne vyhovie a proti výroku o trovách konania, podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla rozsudok v napadnutej časti zmeniť tak, aby žaloba žalobcu bola v celom rozsahu zamietnutá. Ako dôvod uviedla, že rozhodnutie je zjavne arbitrárne, nakoľko pri rozhodovaní sa zobrať do úvahy iba tie skutkové tvrdenia, ktoré sú v neprospech žalovanej. Žalovaná vo veci vzniesla námietku premlčania, pričom medzi stranami ani nebolo sporné, že pôvodný veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť spotrebiteľského úveru pre nezaplatenie splátky za mesiac november 2014, ktorej splatnosť nastala dňa 16.11.2014.

Námietka premlčania sa nepovažovala za dôvodnú, pričom výklad prvoinštančného súdu vo vzťahu k nedôvodnosti námietky premlčania nie je správny.

12. Ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka nehovorí o tom, že by sa premlčacia doba skrátila z troch rokov na inú dobu, tak ako to prezentuje súd. Uvedené ustanovenie totiž iba *expressis verbis* špecificky upravuje začiatok plynutia premlčacej doby, a to odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V tomto je prejav zákonodarcu zachytený explicitne a iný výklad nie je prípustný. Premlčacia doba je tak trojročná a počítá sa odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Pokiaľ ide o spätný začiatok plynutia premlčacej doby, tento bol daný samotným zákonodarcom pri ustanovení § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka ešte pred prijatím ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Ust. § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka totiž stanovuje, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Už v tomto samotnom znení právnej normy je zachytený spätný začiatok plynutia premlčacej doby a to aj vtedy, ak sa pohľadávka stane splatnou bez špecifického rozhodnutia veriteľa.

13. Žalobca navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

14. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovanej je opodstatnené.

15. Vo veci sa síce v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, avšak zo zistených skutočností vo vzťahu k vznesenej námietke premlčania nebol vyvodený správny právny záver.

16. V danom prípade, ako to bolo správne zistené, k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru došlo podaním právneho predchodcu žalobcu zo dňa 18.03.2015. Toto podanie žalovaná prevzala dňa 30.03.2015.

17. Možnosť predčasného zosplatenia úveru je právne upravená v ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z tohto ustanovenia, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

18. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka teda umožňuje veriteľovi uplatňovať si voči dlžníkovi celú pohľadávku, resp. jej nezaplatený zvyšok, ak dlžník nedodrжал dohodu o včasnom plnení dohodnutých splátok. Ak veriteľ takto dohodnuté právo nepoužije najneskôršie do zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky, pokračuje sa v plnení v splátkach. Veriteľ však svoje právo môže využiť po opätovnom porušení povinnosti dlžníkom. Strata výhody splátok teda nenastáva priamo zo zákona.

19. V prípade, ak veriteľ svoje oprávnenie vyplývajúce z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využije, vyhlásenie predčasnej splatnosti má významné právne následky. Ustanovenie § 565 Občianskeho zákonníka je zaradené do ôsmej časti, hlavy I., oddielu 6 tohto právneho predpisu upravujúceho zánik záväzkov. Právny predchodca žalobcu oprávnenie vyplývajúce mu z ust. § 565 Občianskeho zákonníka využil, čím spôsobil zánik povinnosti žalovanej splácať poskytnutý úver v dohodnutých splátkach.

20. Keďže medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovanou bola uzatvorená zmluva spotrebiteľská, pre posúdenie jednorazového predčasného zosplatenia celého dlhu bolo potrebné zohľadniť i špeciálne ustanovenie k ustanoveniu § 565 Občianskeho zákonníka, ktorým je ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka upravujúce osobitné podmienky pre možnosť veriteľa zosplatiť celý dlh. V zmysle ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o splnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Ak Občiansky zákonník v tomto ustanovení hovorí o možnosti uplatnenia práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka najskôr v lehote po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní, musí ísť vždy o konkrétnu splátku, nakoľko len v takomto prípade je možné posúdiť, či bola dodržaná zákonom stanovená minimálna lehota 3 mesiacov pre uplatnenie takéhoto práva veriteľom.

21. Ust. § 565 Občianskeho zákonníka, ako aj ust. § 53 ods. 9 tohto právneho predpisu upravujú len zákonné podmienky zosplatnenia celého peňažného dlhu pre nezaplatenie splatnej splátky. Sami o sebe nemajú vplyv na začiatok plynutia premlčacej doby. Tento je právne upravený v ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z tohto ustanovenia nevyplýva, aby začiatok plynutia premlčacej doby mal nastať až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, s ktorou je spotrebiteľ v omeškaní s prihladnutím a zohľadnením aj uplynutia 15-dňovej lehoty od upozornenia spotrebiteľa na úmysel veriteľa jeho dlh zosplatiť pre nezaplatenie splátky. Podaním zo dňa 18.03.2015 právny predchodca žalobcu vyzval žalovanú k splateniu celého úveru. Nakoľko žalobca toto svoje právo mohol s poukazom na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka uplatniť najskôr po uplynutí lehôt z tohto ustanovenia vyplývajúcich, k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru tak bez akýchkoľvek pochybností došlo pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 16.11.2014. Odo dňa nasledujúceho po zročnosti tejto nesplnenej splátky začala plynúť premlčacia doba pre celý zosplatený dlh. Trojročná premlčacia doba vyplývajúca z ust. § 103 vety druhej Občianskeho zákonníka, tak uplynula v novembri roku 2017, teda ešte pred podaním žaloby zo strany žalobcu dňa 14.03.2018.

22. S prihladnutím na uvedené námietka premlčania zo strany žalovanej bola vznesená dôvodne a v dôsledku úspešného dovolania sa premlčania nebolo možné premlčané právo žalobcovi priznať (§ 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

23. S prihladnutím na uvedené odvolací súd postupom vyplývajúcim z ust. § 388 C.s.p. rozsudok v spojení s opravným uznesením v jeho vyhovujúcej časti zmenil a žalobu zamietol.

24. Zároveň v konaní neúspešného žalobcu zaviazal na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania žalovanej v rozsahu 100 % podľa ust. § 396 ods. 1, ods. 2, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, ods. 2 s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

25. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).